

Літературно-мистецька світлиця “Я піснею вам серце зігриваю...”

Програма

- I. Вступ «Його пісні — найкращі акварелі».
- II. Творчий шлях Назарія Яремчука:
 - 1. Левко Дутківський — наставник Назарія
 - 2. Сходження “Смерічки” на Олімп
 - 3. Афганські та чорнобильські дороги Яремчука
- III. Заключне слово “Остання дорога — до Бога”.

Сценарій

I ведучий

Доброго дня, дорогі друзі! Наша світлиця присвячена Назарію Яремчуку — людині унікального таланту, народному улюбленцеві, справжньому сину України, котрий стояв біля витоків сучасної української пісні. Нехай наша зустріч стане виявом глибокої шани і вдячності Великому артисту і прекрасній людині, яка покинула нас так передчасно...

Пішов від нас Великий Українець.
Ми поруч нього й справді десь малі —
Великий, бо вмістив в своєму серці
Усіх нас разом. Радощі й жалі,
У грудях ніс для всіх яскраве сонце,
Не шкодував — світився, скільки міг.
На тій дорозі, що до України,
Обрав найважчу із усіх доріг...

II ведучий

Пізньою і непривітною осінню прийшла у наш світ світла, промениста, привітна людина — Назарій. Він народився 30 листопада 1951 року в селі Рівня Вижницького району Чернівецької області в селянській родині. В 1963 році закінчив початкову школу у рідному селі. А потім навчався у школі-інтернаті у Вижниці, яку закінчив 1969 року. Після невдалої спроби вступити на географічний факультет Чернівецького університету пішов працювати сейсмографом у Західноукраїнській геолого-розвідувальній партії.

I ведучий

Вижниця... Маленьке, дуже мальовниче та затишне містечко на Буковині. Підніжжя Карпат, де тече річка Черемош, поруч — Косовський ярмарок. При Вижницькому будинку культури діяв вокально-інструментальний ансамбль “Смерічка”, фундатором і керівником якого був Левко Дутківський. Будучи композитором і аранжувальником, Лев Тарасович у 1966 році вперше в Україні створив біг-біт групу, яка використовувала електроінструменти, й започаткував новий музичний напрям, що поєднав елементи року й поп-музики з карпатським мелосом. Грали на той час музиканти “Смерічки” на саморобних інструментах. До Левка Дутківського Назарія привела його мати, Марія Даріївна. З осені 1969 року він став співати в ансамблі. Божа іскра в Назарія була, а Левко став його наставником і творчим поводитирем.

II ведучий

В 1970 році здійснилася мрія Назарія — він вступив на географічний факультет Чернівецького державного університету. Але співати не покинув. На сцені будинку культури Вижниці, як і раніше, виступав ансамбль “Смерічка”: зовсім юний Назарій Яремчук, трохи старший за нього Василь Зінкевич та Марічка Ісак. Їх запитали на огляді районної самодіяльності, а потім відбулися зйомки музичного телефільму “Червона рута” і вдалі виступи на всесоюзних конкурсах “Пісня-71” і “Пісня-72”.

(Демонструється уривок з телефільму “Червона рута”)

I ведучий

Та сталося в житті 20-річного Назарія найстрашніше — померла його мати: тільки наче нещодавно надіслала вона листа Левку Дутківському, в якому уклінно дякувала композитору за те, що зумів прозріти в її синові талант. І ось її не стало. Любов до матері співак проніс через все життя, наповнивши нею свої пісні “Чуєш, мамо”, “Батько і мати”. “Мамо, добра ти моя ненько, мамо, мамо, вишенька біленька” — ця пісня про маму, співана Назарієм, не залишає байдужим жодного серця.

Стала сива мама побіля порога,
Задивилась пильно в далеку дорогу:
— Синоньку, мій сину, мій розкішний цвіте,
Як високо, рідний, зірка твоя світить.

Материнські очі не відали втоми,
Виглядали сина з усіх доріг додому,
І звертався погляд у високе небо:
— Синонько, кровинко, я молюсь за тебе.

Час чоло змережив, посріблені скроні,
Складені в молитві мамині долоні:
— Боже, ти всесильний, ти можеш воліти,
Пошли йому сили щедро так горіти.

Дорога збігала десь за небокрай:
— Боже, мою силу сину передай,
Почуй мене, Боже... Таких — небагато,
Він же сонце носить... — шепотіла мати.

Мама у молитві — благальна і тиха,
Мама — як закляття від всякого лиха,
Мама у молитві побіля порога —
Живе осереддя Добра світового.

(Звучить пісня “Чуєш, мамо”, муз. О. Злотника, сл. М. Ткача)

II ведучий

Прийшло і перше визнання: за виконання пісні “Горянка” солісти “Смерічки” Назарій Яремчук та Василь Зінкевич були удостоєні звання лауреатів Всесоюзного конкурсу “Алло, ми шукаємо таланти”. А незабаром прийшло і перше кохання — Назарій одружився з Оленою Шевченко, яка працювала разом з ним в “Смерічці”. А вже 1973 року ансамбль запрошено до Чернівецької обласної філармонії і він отримує статус професійного. А ще через 2 роки Назарій закінчує університет і, навіть, влаштовується працювати старшим інженером на кафедрі економічної географії Чернівецького університету. Та любов до пісні виявилася сильнішою над усе: дитячу мрію, роки навчання, отриманий диплом. І Назарій знов іде працювати у Чернівецьку філармонію, тепер вже до кінця свого життя.

I ведучий

І як ми тільки не жили
І не пили з якої чаші,
Які не дули нам вітри,
А ми співали пісню нашу.

По рідній пісні, по душі,
Що бранкою в полоні,
Мов по тендітній ковилі,
Неслись татарські коні.

І закидав шляхтич на шию
Нам зашморги без ліку раз,
Щоб не співали, заніміли,
Щоб більш не чувся голос наш.

Здалось, часом — уже достатньо,
По нас трава вже вироста,
Та Бог вкладав нам пісню знову
В німі, обпалені вуста.

II ведучий

З-за пісні нашої не раз
Новітнім варварам не спалось,
Та з серця вирвати у нас
Її нікому не вдалось.

І кожний звук — нектар неначе,
І кожне слово — аж іскриться,
Нам пісня, мов жива вода,
Душі наповнює криницю.

Вона — у нашому єстві,
Вона — у нашій крові,
У нашій долі, у броні,
У нас в журбі й любові.

Вона і ми — то щось одне,
В ній магія космічна...
Та буде вічно наш народ,
Бо має Пісню вічну...

I ведучий

Але невдовзі в колективі відбувся розкол: Назарій залишився у “Смерічці”, а Василь пішов в ансамбль “Світязь”. Багато музикознавців впевнені, що саме дуєт Назарія та Василя був унікальним. Вони і кожний поодиноці були популярними, але такого творчого злету як у “Смерічці” не відбулося.

(Звучить пісня “Червона рута”, муз. і сл. В. Івасюка)

II ведучий

В 1978р. Назарію присвоєно звання Заслуженого артиста України, нагороджено орденом Дружби народів. Але в ті часи професійна кар’єра ставила певні рамки: кожен співак повинен був мати у своєму репертуарі кілька пісень, прославляючих Радянський Союз та Комуністичну партію. А те, що колектив “Смерічки” був із Карпат, “бандерівського” краю, викликало прискіпливіше ставлення та постійну увагу “високого начальства”. У Києві довго не давали велику сцену. “Смерічка” виступала у відомчих клубах, де на їх концертах зали були переповнені, а кожна пісня йшла на біс.

I ведучий

Вже будучи заслуженим артистом, Назарій вступив до Київського інституту культури на факультет режисури, бо вважав, що професіонал повинен мати диплом фахового

інституту. В першій половині вісімдесятих років Яремчук стає дипломантом Міжнародного фестивалю естрадної пісні “Братиславська ліра” у Чехословаччині з російськомовною піснею “Я тебя рисую”; дипломантом XII Всесвітнього фестивалю молоді і студентів у Москві; лауреатом республіканської премії ім. Миколи Островського... В ті часи в Афганістані йшла війна, війна, на якій гинули і українські хлопці. Назарій кілька разів в Афганістані виступав перед нашими солдатами з піснями, які нагадували їм рідний край.

II ведучий

Яке то диво — наші рушники!
Немов мости над прірвами розлуки,
Рушник, мов розпростерті дві руки,
Чи то від радості, а, може, від розлуки?
Вони — два білі, осяйні крила,
Далекі, що стрічають в небі ранок,
На них — літа, на них — сліди віків
І наші злети, і болючі рани.

I ведучий

Вони — це ті дороги, що ведуть
Зі всіх світів мене й тебе до дому,
Вони — перестороги, що встають
На тих шляхах, де ми чекаєм грому.
Світлиця в рушниках така ясна,
Така дзвінка й така велично-тиха...
Вони — молитви наших матерів,
Що вберігають грішних нас від лиха.

II ведучий

Чорнобиль, 1986 рік. Чорна дата в історії України. Вже в перші місяці після катастрофи Назарій побував на цій землі. І ще тричі їздив він у тридцятикілометрову зону відчуження. Його пісні звучали як реквієм.

Сідає сонце за похмурий ліс,
І обриси реактора вже стерті.
Це місто вмерло. Може, назавжди.
Тут кожний крок лише назустріч смерті.

I ведучий

Для Назарія Яремчука писали пісні поети-пісенники Юрій Рибчинський, Юрій Рогоза, Михайло Ткач. Більше 30 пісень написав для нього Вадим Крищенко, серед яких шлягери: “Родина”, “Усміхнися мені”, “Забудеш”, “Гей, ви, козаченьки”. Композитором більшості пісень був Олександр Злотник.

(Звучить пісня “Родина”, муз. О. Злотника, сл. В. Крищенко)

II ведучий

У 1987 році Яремчуку присвоєно звання Народного артиста України. Назарій завжди, навіть ставши знаменитим, дякував своєму вчителю — Левку Дутківському. Щирим словом згадував і його дружину Аллу. Це саме вона моделювала прекрасні сценічні костюми для солістів і музик “Смерічки”. Левко зумів талановито поєднати елементи різних модних тоді стилів з карпатським мелосом. Алла зробила те ж саме з одягом, поєднавши в ньому сучасний крій з деталями національних гуцульських костюмів.

I ведучий

Але на піднесенні творчого життя не склалося сімейне. Після розлучення Назарій важко переживав розлуку зі своїми синами Назаром і Дмитром: як казали його друзі, “своїх дітей любив дивовижною не батьківською, а материнською любов’ю”.

Зима у душу поселитись може,
А може засвітитись в ній весна,
Душа ятрить. Не може не ятрить,
Тоді, коли покривджена вона.

(Звучить пісня “Батько й мати”, муз. О. Злотника, сл. В. Крищенко)

II ведучий

Кінець 80-х — початок 90-х років... Це був час відродження країни, роки підйому національної культури, народження вільної незалежної України. І Назарій співав, як і раніш, про долю України. “Він був тим співцем, який дійсно окреслив траєкторію своєї зірки вірною любов’ю до України. Вона повсякчас була його музою. Для мене саме від цього духовного джерела розпочинається він як особистість, як людина”, — зізнавався Василь Зінкевич.

I ведучий

Гори, ви ж вищими стали!
Воля прийшла довгождана!
Ми вдруге родилися разом,
І я, й Україна кохана.

Які ж бо привітні ви, люди!
Світе, який ти просторий!
Ти станеш дзвінкішою, пісне!
Вам бути яснішими, зорі!

Автор: Unsvet
22.11.2016 15:49 -

Черемоші, плечі розправмо,
Дихнімо на повнії груди!
Я, брате, ще так заспіваю,
Що всіх нас почують і всюди:
Моя Україно, ти — вільна!

II ведучий

З відродженням України відроджуються і душа, і серце Назарія. В 1990 році він познайомився з Дариною Івасютяк, медсестрою хірургічного відділення районної лікарні у Косові. Вже на другому побаченні Назарій представив її друзям як свою дружину, додавши: “Але вона про це ще не знає”. У 1991 році вони повінчалися, на чому наполягав Назарій, і тільки через 2 місяці після цього розписалися. За коротких 5 років, що їм подарувала доля, Дарина з Назарієм не встигли ні посваритися, ні набриднути один одному. Після одруження вони забрали до себе його синів: отак відразу з’явилася велика сім’я — Галина, дочка Дарини, Дмитро і Назар. А незабаром народилася донечка, яку назвали в пам’ять мами Назарія Марією, Марічкою.

(Звучить пісня “Усміхнися мені”, муз. В. Шабашевича, сл. В. Крищенко)

I ведучий

У багатьох країнах світу хотіли почути пісні Яремчука, і він їздить з гастроллями у США, Бразилію, Канаду... Страшна хвороба здолала його несподівано. Назарій пройшов обстеження в Канаді, де жив його старший брат Дмитро. “Дарусю, чуєш, у мене рак...”, — приголомшено повідомив він дружині. Але сподівався, що це — помилка, що він ще довго житиме.

Від болю душа розривається,
Заніміли, заклакли повіки,
Душа попрощалась з тобою.
Не на місяці, роки — навіки.

II ведучий

Болить. І той біль не вщухає,
Той біль не дає схаменутися,
Й душа неохоче так вірить,
Що нічого не повернути.

Вірити теж їй належить,
Найперше ж, мабуть, відчувати...
Відчула — і кров’ю стікає
На болю хресті розіп’ята.

Він співав до останнього: “Коли я співаю, мені стає краще”, — казав він Вадиму

Автор: Unsvet
22.11.2016 15:49 -

Крищенко. Перемагаючи болі, Назарій сидючи співав на сцені палацу культури “Україна” на творчому вечорі поета Юрія Рибчинського.

(Звучить пісня “Гай, зелений гай”, муз. О. Злотника, сл. Ю. Рибчинського)

I ведучий

Вже у квітні 1995 року Назарій знав, що йому залишилося, може, два місяці. І навіть після цього намагався жити так, щоб встигнути зробити якнайбільше. Він ще планує провести у вересні свій ювілейний концерт в палаці “Україна”, присвячений 25-річчю творчої діяльності. Він готується до нього і продумує все — від костюмів до звуку.

Душа в роботі, трудиться душа,
Зробити їй ще треба так багато,
Вона ж у світі цьому тимчасово,
Немає в неї часу спочивати.

II ведучий

Вона втомилась вже, бракує сил,
Їй так болить, але жалю не треба,
Їй тут іще очиститись належить,
Перш ніж вона підніметься у небо.

Вона спішить, творить свій монолог,
Їй дорога вже зараз кожна мить, —
Час на землі, відведений для неї,
Уже не йде, не плине, а летить.

I ведучий

Був кінець травня. З двох місяців життя, обіцяних лікарями у квітні, залишився один.

Співцю на уста дайте Пісню!
До струн її хай доторкнеться,
Хай з нею іще постраждає,
Хай з нею іще посміється,
Бо ж жити він зможе лиш з нею,
Бо ж жити для нього — співати!..
Дай, Боже, в уста йому пісню.
Так легше йому помирати.

II ведучий

Сорок чотири роки — ще не той вік, щоб підбивати підсумки свого життя. Але виявилось, що 44 — це все, що йому подарувала доля. 30 червня о 10 годині 30 хвилин

Автор: Unsvet
22.11.2016 15:49 -

помер Назарій Яремчук. Хоронити Назарія прийшли майже всі Чернівці. Проводити його в останню путь приїхали і Василь Зінкевич, і Олександр Злотник, Дмитро Гнатюк і Павло Зібров. Приїхали його шанувальники з усієї України.

I ведучий

І знову — дорога до тебе,
Та тільки на цей раз остання.
Остання дорога — до Бога,
Страшна і важка. Прощання...

Поглянь, нині вся Україна
Зібралась тебе проводити.
Зійшлись побратими і друзі —
Вони допоможуть здолати
Тобі оцю чорну дорогу.
Вони тобі плечі надійні
Підставлять. З тобою ітимуть
В цім світі у мить невблаганну...
Земля ще чорнішою стала
Від болю, від горя й розлуки.
Від сліз навіть сонця не видно,
Зболілась, зридалась Краса...
Ідеш... Вся твоя Україна
Проводжає тебе в небеса.

II ведучий

Друзі Назарія провели серію концертів його пам'яті і вечір у Палаці “Україна”. Але вже без нього.

(Звучить пісня “Горить горобина”)

У березні 1996 Указом Президента України Яремчуку Назарію Назаровичу посмертно присуджено Державну премію України ім. Шевченка. Вийшов компакт-диск його пісень “Оркестр природи”, до випуску готуються ще 3 пісенні диски. Збирається матеріал для книги спогадів про Назарія. Відбуваються музичні конкурси, що носять його ім'я. Планується відкрити музей у будинку, де він мешкав.

І сьогодні тихо спить недоспівана пісня Назарія, десь лежать непрочитані вірші Назарія. Йому було тільки 44.

I ведучий

Я на світі прожив, наче спалах зорі на світанні,
Наче крапля роси, наче крик журавля — тільки мить.
Я не вірив ніяк, що до мене прийде день останній
І в жертвним вогні моє серце на попіл згорить.

Я ж так щедро кохав, я ж так вірив у зорі і очі.
І душею своєю я вас, як умів причащав,
Але, видно, Господь мені краще життя напрозорив,
І до себе забрав, щоб у райських садах я співав.

На могилі моїй посадить молоду яворину
І не плачте за мною, за мною заплаче рідня.
Я любив вас усіх. Та найбільше любив Україну,
Певно, в цьому і є та найважча провина моя.

II ведучий

Хай душа переселиться в дивний той рай потойбічний
Де таких вже, як я, назліталася ціла сім'я,
Тільки нащо мені ті блаженства — розкішні і вічні,
Як мені не всміхнеться донька — сиротина моя?
У далеких степах якось раптом усе я покину,
Бо війне мені в душу сльозиною і чебрецем.
І додому хоч вітром, хоч променем сонця полину
І легенько війну над твоїм, Україно, лицем.

(Степан Галябарда. Пісня з райського саду. Назарію Яремчуку присвячується)

Список використаних джерел

Назарій часів Карпат // Україна молода. — 2004. — 29 грудня (№ 246). — С. 11.

Павлюк С. Зірки не падають їм з неба. Ідуть зірки у небеса / С. Павлюк // Позакласний час. — 2005. — № 21-22. — С. 23-27.

Поет-песенник Вадим Крищенко // Факты и комментарии. — 2004. — 27 ноября (№ 221). — С. 11.